

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De SS. mart. Quirico & Iulitta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

autem beatæ Abrahamæ sepulcrum plerunque frigoritici decubantes, medicinæ celestis præsidio subleuantur.

MARTYRIVM SANCTORVM ET MAGNORVM MARTYRV M QUIRICI ET IVLITTE, AVTHORE SIMEO.

*ne Metaphraſte: nec eſt quòd Lector ſuſpicetur hanc eam eſſe hitoriam, quam
Gelaſius Pontifex inter apocryphas numerat.*

Iunij 16.
Cap. 1.

Sanctitas
vnde nãſca-
tur & con-
firmetur.

Cap. 2.

Pal. 50.

Cap. 3.

Cap. 4.

Patria Qui-
rici & Iulit-
te, & genus

Cap. 5.

QVEM ADMODVM non eſt neceſſe Domino ſalutẽ dare Iudæo aut Græco, ſeruo aut libero. (In his enim omnibus fides & mores animæ, non autem genus proprietatem tribuit, vt ex ea re ſalutem quis vel interitum ferat) ſic neq; maſculo aut foemina, neque ei, qui corporis ſtatura eſt perfectus, aut imperfectus, qui vocatus ſit ad perfectionem ſanctificationis. Rectum autem eſt corde, & habere bonum animum, & ad imitationem Dei accommodatum, omninò neceſſe eſt eum, qui futurus eſt dignus vera ſalute. Non enim natura, aut generis, aut fortunæ conſequentia ſanctis acquiritur ſanctificatio, ſed conciliatur Dei ſpiritus operatione: neque virtute corporis confirmatur, ſed in Dei virtute perficitur & ſtabilitur: nò in quibuslibet, ſed in ijs, qui ſunt reſtis moribus, & quos conſtat eſſe bonos.

Dirigamus ergo cor noſtrum ad eum, qui eſt reſtus. Bonam reddamus mentem in eum, qui eſt bonus. Omnem obliquam & peruerſam cogitationem, omne vitium à noſtris animis auferamus & abijciamus: vt ſanctus Dei ſpiritus, qui eſt bonus, reſtus & principalis, in bono noſtro principali & reſto, tanq̃ ſimile ſimili collocatus, & renouatus, eũ ſua ſanctitate & diuinitate repleat. Et licet ſimus ſtatura corporis imbecilla, cor reſtum & bonum adepti, nihilominus operabitur in nobis virtus ſpiritus: vt nos quidem in ipſo beneficio afficiamur, dum perficimur & diuini reddimur: gloriſicetur autem & extollatur Chriſtus in nobis.

Sic multi corpore infantes & imperfecti, maxima virtute reſtiterunt impijs, & cum eos mentis reſtitudine euertiſſent per Chriſti potentiam, digni ſunt habiti, qui perfectiſſimo præconio renunciarentur victores. Sic etiam mulieres anima reſta & honeſta, cum manus conſeruiffent eũ ſauis Tyrannis, & quorum tolerari non poterat potentia, aduerſus eos præclariffimum in Chriſto crexere trophæum. Sic Quiricus ſcius Deo, facerque & pulcherrimus puer: ſic Iulitta quoque, quæ ipſum pulchrè concepit & peperit, & ablaſtauit, cum ſtatim donum quam pulcherrimum & gratiffimũ Deo dedicãſſet, ille quidem in admodũ humili & infantili corpore, hæc autem in foemina & imbecilla natura, cum principe tenebrarũ huius ſeculi, & cum eius validis congreſſi defenſoribus, per mentis reſtitudinem & fidei ſuperãrunt, & tandem euerterunt, & proſtrauerunt ſuum aduerſarium.

Sed quoniam Quirici & Iulittæ meminimus, pulchrum fuerit ab initio eorum reſpetita hiſtoria, diuinum amorem, & pro Chriſto martyrium & perfectionem illorum laudare pro viribus: & per ea gloriam, honorem & laudem ei ſacrificare, qui in horum vicit imbecillitate: & eorum, qui ſunt martyrum amatores, animos paſcere, & ad Chriſtum ædificare. Hi orti quidem eſſe dicuntur ex Lycaonia, ciuitate autem Iconio, genere verò non obſcuri, nec plebei, nec ignobiles: ſed nobiles & magni nominis: ſi quis velit vocare nobilitatem, ortum eſſe ex ſanguine regio, aut genus referat ad Reges: quæ quidem qui parua intuentur, iudicant tanquam maxima: ſicut etiam terrenas facultates, felicitatem nominauerunt & diuitias: veriſſimam, quæ eſt ex virtute, nobilitatem, & veras diuitias, eas, quæ ſunt ex donis ſpiritus, fortaſſe ignorantes, & rebus fluentibus tanquam ſtabilibus adherentes.

Sed hi in terra quidẽ clari, vt dictum eſt, apud ſuperos autem longè clariores, vt qui vitæ ſuum inſtitutum in cælis reponerẽt, vbi etiam eorum nomina per magnam Dei præſentiam omnia comprehendentem, & iuſtiſſimam dignorum prædeſtinationem, verè digito Dei priùs ſcripta ſunt. Conſequenter autem terrenis facultatibus, atque

atque adeò multo magis fide in Dominum nostrum Iesum Christum & pietatis flore-
rebant commodis, quibus antecelabant. Oportebat enim fortasse eos, qui in Deo e-
rant euasuri postea clarissimi, humanis quoque, & quæ ad corpus pertinent, commo-
ditatibus superare vulgus ab initio, & spiritalem his, tanquam umbris, prius describere
splendorem & claritatem.

Atque Iulitta quidem beatissima & honestissima foeminarum, cum ei maritus ma-
trimonio fuisset paruo tempore coniunctus, ostendit se firma ac stabili fide in Domi-
num nostrum Iesum Christum, & in eum dilectione. Totum enim animi amo-
rem abducens à corporibus, & piè ac religiosè traducens ad spiritum, in vita, in quam
non cadebat reprehensio, puraque erat, immaculata & moderata, Domino serui-
bat. In vnigenito autem filio sancto Quirico honestissima mulier spem collocans,
cum eum quidem lacte secundum naturam suis aleret vberibus, ad sacrum autem &
diuinum baprisum produxisset, & eum patri luminum mirandum in modum con-
ciliasset, & Christo per sanctum spiritum consecrasset, sic ipsa in intemerata, & quæ
reprehendi non poterat, viduitate, pulcherrimè, vt leges iubent, filium alens, vitam
transigebat, omnium quidem, & quæ studio sunt gentilibus, mysteriorum & morum
actionem & participationem auersans, tanquam re execrandam: quæcumq; sunt au-
tem apud Christianos veneranda & Apostolica mandata & traditiones, vt æquum
est, amplectens, & in ea re orationibus confirmata.

Postquam autem impium illud & dæmoniacum ab eo, qui tunc Tyrannidem ex-
ercebat, prodijt edictum, non oportere Christum colere, aut mortis impendè re sup-
plicium (Præerat autem tunc Diocletianus imperio Romanorum) quo tempore
qui decretum cum potestate ab eo acceperant, alij alibi per omnem regionem & ciui-
tatem excurrentes, & id in medijs foris proponentes, & eos qui Imperatorio non pa-
rebant edicto, supplicij, quæ dici non possunt, subijcientes, ita acerbè præsentem vitam pri-
uabant: & quo Domitianus ille Comes Lycaonia propterea missus à Tyranno, vir
crudelissimus & inhumanissimus, ipsum Iconium & omnem finitimam populans &
obsidens regionem, omnes, qui ibi comprehendebantur, Christianos grauissimis af-
fliciebant supplicij: tunc hanc sacram Dei foeminam, simul quidem mandatum diuini
Regis implentem, quod iubet non audafter in silire in tentationes, sed cautè vitare: si-
mul autem etiam humanam reuerentem infirmitatem, simul hunc quoque veneran-
dum infantem, qui vbera adhuc sugebat, tenentem, & de eius salute, vt quæ filium val-
dè amaret, admodum anxiam fugere oportuit.

Atque relinquit quidem, ô mulier sanctissima, Iconium, relinquit & omnes tuas
possessiones & facultates: procul autem à tuis consanguineis & cognatis peregrè pro-
fecta, fugiès venis Seleucia, omnibus opibus & carnis fomentis, omniq; mundanæ fe-
licitati & delicijs, propter Christum peregrinationem, mendicitatemque & afflictio-
nem lubenter præferens. Sed neque Seleucia diu erat habitatura. Nam cum Alexan-
der, vir admodum improbus & malignus, sortitus esset administrationem illius pro-
uinciae, & recèter ad eam accessisset, omnes quidem viri, & omnes mulieres cum eo-
rum liberis, quicunque assentiebantur Christi confessioni, post plurima genera sup-
pliciorum, occidebantur immisericorditer.

Hæc videns Iulitta, & illarum pestium verita crudelitatem, vnus tollens dilectum
filium, (Erat autem tunc triennis Quiricus) cum duabus ancillis fugiens Seleucia,
Tarsum peruenit. Non licuit autem nec in ea quidem diu latere. Quomodo enim
magnum vas aureum, aut etiam argenteum iacens in medijs silicibus, aut in aliqua
alia vili materia, non potest facilè latere eos, qui adspiciunt, cum visus dirigatur ad
id, quod est splendidius: ita fidelissimi homines Iesu, versantes in medio impiorum,
non possunt occultari, virtute & diuina viuendi ratione reddente eos euidentes & ma-
nifestos omnibus.

Est autem vtrique Patris quoque voluntas, qui est in calis, vt quomodo cognita
vnius cuiusque mente, prædestinauit perfectionem: ita in tempore vocet scilicet, &
iustificet, & glorificet. Quam obrem illi quidem id, quod est humanum, agentes aut pa-
tientes, studebant fugere persecutores. Quoniam verò non erat æquum, vt in terræ ag-
gere foderentur cælestes margaritæ, neque vt similiter ac filij hominum subirent pro-
fundum obliuionis, propterea beatos illos fugitiuos sauus ille Alexander ponè sequi-
tur. Tanquã enim diuino quodam iussu impulsus, relicta proinùs Seleucia, venit Tar-
sum, quæ non longo ab ea distat interuallo.

Ad eum autem ingredientem ciuitatem, statim defertur Iulitta, & eius filius Qui-
ricus.

Cap. 6.

S. Iulittæ vi-
tæ integri-
tas.

Cap. 7.

Matt. 10.

Cap. 8.
S. Iulitta se
confert Se-
leuciam.Cap. 9.
Indeabit
Tarsum.Cap. 10.
Rom. 8.Cap. 11.
Quiricus.

S. Iuliana cū
filio sistitur
Iudici.

ricus. Ille verò in delatos leoninum quendam edens rugitum, & præsidens in alto tribunali, iubet eos quam primùm sisti. Ingreditur autem non sola: non enim occulta, uir vnigenitum, neque tradens ancillis curauit ut fugeret. Neque enim beata illa aut vitæ erat adeò cupida, aut filium suum tanto habebat odio, ut aut à ratione alienis mota misericordiam motibus, non posset videre filium interfici pro veritate, aut ei absolute tam inuideret consummationem, aut oblationem: sed ut quæ esset re vera filia Abrahamæ, & illius imitaretur fidem & sacrificium, vnigenitum & dilectum contendebat sacrificare ei, qui ipsum dederat: aut quomodo Anna Samuelem ablatum, cum diuino obtulit aræ: ita etiam veneranda mater venerandum filium proprijs manibus tradidit ad holocaustum: & quod est maius ijs, quæ dicta sunt, non filium solum, sed etiam seipsam tradidit præclara mulier ad eadem, magna voce clamans se esse Christianam, & solum nosse Deum Christum Iesum, & eius patrem, à spiritu afflata, gloriose confitebatur: deos autem & demones, ut qui neque essent, neque inquam fuissent, abdicabat, aspernans & nihili faciens. Et omnes quidem præsidis blanditias aut assentationes, & quam maligni effugas repellebat & auerfabatur: omnibus autem suppliciorum minis, & omnium tormentorum generibus se latari affirmabat.

Eximia uir-
tus eius.

Quamobrem crudelissimus ille Iudex, qui cum Deo bellum gerebat, iubet quidem infantem auferri ab eius uulnibus, ipsam autem nudam flagellari bouum neruis. Atque mater quidem, licet in ea cædenda laborantibus, immaniter lacerabatur supplicij: indignabatur verò, ut est consentaneum, & vociferabatur, & ægre ferebat filius. Quem quidem, ut qui esset elegans, & forma speciosus, uenustate delectatus Tyrannus, ut quidem auellit ab uulnibus maternis: eum autem suis accepit manibus, eum tentans imponere genibus, & sensim palmis eius caput demulcens, nec id solum, sed etiam impuris labris castissimum purissimum ex oculari aggrediens, uerbis ad persuadendum accommodatis incantabat, ut putabat. Attende, dicens, fili mi suauissime, fili formosissime, attende mihi tuo patri. Audi, o scire & chare fili, & intellige: hanc autem ueneficam & impiam, ut quæ uolenta sit morte peritura, & dijs inimica, expellens, nobiscum suauissimè uiues & iucundissimè. Ego autem te adoptans in filium, omnibus bonis benignissimè prosequar, & omnium mearum possessionum te relinquam heredem.

Cap. 13.

Quid verò Quiricus, qui corpore quidem erat imperfectus, perfectus autem spiritu: qui specie quidem erat infans, senex verò intelligentia? qui sermone quidem & lingua balbutiebat, mente autem & corde intelligebat? num cessit Tyranni uolentia, aut puerili timore exhorruit, aut osculis & promissis est delinitus, aut uictus à flagellis, quæ in matrem intentabantur, dirigit timorè resolutus, aut fortiter quidem decertauit, sed non prudenter? aut imperfectè quidem, non autem ut martyrem decuit laudabiliter? Nequaquam. Immo verò perfectione utens fidei, perfectione prudentia. Erat enim spiritus Dei uerè in eo perfectus: & ideo tota anima, totis uiribus &

Mira gratia
in tantillo
puero Qui-
rico.

Matt. 21.

Rom. 10.

Cap. 14.

Infans tyran-
num auer-
fatur.

Lacerat vn-
guibus.

A tyranno
interficatur.

omnibus membris corporis unà cum matre decertans, bellum pro Christo gerebat, & simul sustinebat. Nam corde quidem credidit nihilo secius, quàm infantes aut lactantes, qui Iesum prius susceperunt, quando sedens super pullum, Hierusalem est ingressus, cum palmis & hymnis ab eis exceptus. Ore autem se esse Christianum præclare est confessus, & diuinum Christi nomen uerè Christianus clarissimus Quiricus, conuenienter suo nomini predicabat: corde quidem ad iustitiam, confessione autem ad salutem utens, ut diuinus ait Apostolus.

His ueluti ignitis telis diuisit ipsam mediam Tyranni animam. Verum nec occiosa erant delicata manus noui athletæ, neque teneri pedes poterant cessare ab opere: sed & pedibus & manibus resistens, & renitens luctator admirabilis, & pro uiribus repugnans, inimici auerfabatur oscula: ad matrem autem toto animi studio contendebat & prosiliebat. Tanquam uerò in retibus & crudiora fera manibus interceptus, aut potius ut canora uis laqueo implicatus, alas mouebat beatus puer, & omnibus modis machinans euadere è laqueis uenatoris, manibus quidem eius uulnibus laniabatur & lacerabatur: pedibus autem execrando lateri insultans athleta breuissimus, sic amorem illum daemonicum statim conuertit ad iram eadem spirantem. Nam cum delicatum eius pedem apprehendisset uir ad eadem propensissimus, crudeli autem animo, & spirante parricidium, & quid aliud, nisi digno animam diaboli? eum sublimè sustulisset, ex alto tribunali manu sua iaciens in subiectos gradus lapideos, unà cum sacro capite totum quoque athletæ corpusculum aduersis petrarum aculeis contriuit & confregit.

Sic

Sic corporis confracta compage, victrix eius anima liberata est, tanquam passer à venatore: manibus autem sanctorum Angelorum statim ad magnum adducta Pontificem, tanquam sacrificium maxime odoriferum oblata est Domino. Sic paruus ille Quiricus cum magnus euassisset decertatione, terram quidem sanctificauit per sanguinem, qui in ipsa est effusus: aërem verò per sanctum spiritum, qui ad ipsum peruasit: & cælum quidem impleuit exultatione, quæ non potest verbis exprimi. Cum maioris autem & diuini gloriæ fuisse occasio, omnibus Christi Ecclesijs fuit die festi argumentum, & spiritalis laudationis gaudijque suppeditator vel conciliator. Sic insignis martyr mater Deo prius peregit sacrificium, & cum tanquam turtur formosissima & castissima, quasi pulcherrimum & speciosissimum pullum Christo ad sacrificium filium pramississet, cum gaudio & voce exultationis orabat, vt ipsa quoque citius liberaretur à carne, & nuda à cœni vestibus, nuda & sincera mente, super cælesti sponso Christo & dilecto filio contendebat coniungi.

Quamobrem magnis quidem gratiarum actionibus & laudationibus magnificabat eum, qui eius susceperat oblationem, & vt ipsa quam celerrimè solueretur à corpore, & ad desideratum Christum assumeretur, supplicabat: validis autem verborum insultibus Tyrannum sauciabat: Noli putare, dicens, me esse adeò timidi & pusilli animi, vt vincam à tuis supplicijs. Non enim me terrebunt carnis laniatio, neque membrorum conturbabit ruptura: sed neque qui deorsum fertur, torrens sanguinis, non neruorum sectiones, non ossium fractiones, non ignis mine, nec mortis denique, quæ ea consequitur, me separabit à charitate Christi. Nullius tui (vt semel dicam) tormenti rationem duco, ò acerbe Tyranne. Sunt autem omnia mihi quàm iucundissima, quæ vos ad me torquendum minitami, & tantò magis, quantò videntur violentiora. His enim spero me citius esse peruenturam ad meum charissimum, & cum eo coronam iustitiæ à Christi dextera consecuturam.

His verbis Iudex magis iritatus, & furore percitus, in ligno quidem iussit suspendi egregiam victricem, eius autem carnes valde laniari ac discerpi ferreis peccinibus: deinde picem ex lebetè hauriri bullientem, & effundi in membra lacerata decerrantis. Ea autem strenuè & fortiter resistente omnibus tormentis, & deos quidem ac demones auersante & aspernante, Christianam verò seipsam confitente, & solum Deum nōsse Christum, & eius patrem, & sanctum spiritum affirmante, condemnatur postremo, vt ense moriatur.

Hoc est certamen Quirici & Iulittæ. Hæc est verorum pietatis athletarum victoria publica declaratio. Sic salua fuit mater per sacram liberorum procreationem. Sic filius accepit vtilitatē ex materna educatione. Et talibus visceribus longè honestissima mulier suum infantem nutrijt, & talibus alimentis remuneratus est parentem venerandus filius: adeò vt hic quidem fieret, & vocaretur Dei filius, illa autem filia cælestis Hierusalē: & ambo Dei filij, & insignes Christi martyres, & vasa sancta & electa, & preciosa diuini illius spiritus. Nuncq; licet videre ijs, quibus datum est contemplari, matrem propter filium in cælis exultantem conuenienter diuinis eloquijs, matrem longè beatissimam, valde beato filio mirandum in modum coniunctam, & simul exultantem: Cum prophetis quidem, vt qui sint similem assecuti gratiam spiritus & virtutis. Cum Apostolis autem, vt qui fuerint socij parium pro pietate certaminum & laborū. Cum athletis verò & martyribus, vt qui æquè atque illi, aut etiam validius susceperint certamen confessionis, & cursum peregerint, & fidem seruauerint, & martyrij legis nihil omiserint. Quamobrem, quæ nunquam marcescent, iustitiæ coronis cum ijs, qui sunt vniuersorum sanctorum perfectissimi, à dextera Christi sunt redimiti. Quorum intercessionibus nostri quoque memento, ò Deus, qui in sanctis tuis glorificaris, & magnificas eos, qui te magnificant, & sanctificant sanctissimi.

Quem decet
omnis gloria, honor & potentia in secula
seculorum, Amen.

VITA

Cap. 16.

Fortissimus
animus S.
Iulittæ.Cap. 17.
Valde eius
corpus laceratur.

Gladio cæditur.

Cap. 18.

1. Reg. 2.